

Medborgardialog inför Fördjupad översiktsplan Borgafjällsområdet

– sammanställning

Som en del av arbetet med att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Borgafjällsområdet, där både Borgafjäll och Borga ingår, genomfördes medborgardialog där medborgare fick möjlighet att dela med sig av sina tankar, åsikter och visioner kring områdets långsiktiga utveckling.

Vad är en fördjupad översiktsplan (FÖP) och varför behövs den?

En översiktsplan (ÖP) är ett långsiktigt planeringsdokument som visar kommunens övergripande inriktning för hur mark- och vattenområden ska användas i framtiden. Den ger också vägledning för hur den byggda miljön ska utvecklas, användas och bevaras. Alla kommuner måste ha en översiktsplan.

En fördjupad översiktsplan (FÖP) kan göras på ett avgränsat område som kräver mer ingående planering än den kommunomfattande översiktsplanen ger. Det kan till exempel vara för att området har många intressen som behöver vägas samman, stort exploateringstryck, eller behov av att tydligare visa var olika typer av markanvändning är lämpliga. Varken en ÖP eller en FÖP är juridiskt bindande utan enbart vägledande, men det är viktigt att den pekar ut vilka områden som kan lämpa sig för till exempel bostäder, service, infrastruktur och bevarandevärda natur- och friluftsområden med mer för att kommunen ska kunna arbeta långsiktigt hållbart och sammanhängande med dessa frågor. På så sätt minskar risken för att utvecklingen sker utan helhetssyn, och bidrar i stället till en mer genomtänkt utveckling över tid.

Medborgardialogen är en viktig del av arbetet. De synpunkter som kommit in används som underlag i det fortsatta arbetet med den fördjupade översiktsplanen. Även om alla önskemål inte alltid kan tillgodoses bidrar dialogen till att belysa viktiga perspektiv och behov.

Dialogformer

Medborgare har fått möjlighet att svara på en enkät både digitalt och fysiskt, med frågor kring hur Borgafjällsområdet upplevs idag och vad deras visioner för området i framtiden är. Enkäten genomfördes under perioden 15 oktober – 30 november 2025.

Två fysiska dialogmöten har också hållits i Borgafjäll den 29 oktober 2025, där medborgare bjöds in till workshop där de fick diskutera och tycka till kring ett antal frågor, och även märka ut på kartor vilka platser som för dem är viktiga platser eller probleplatser med förbättringsbehov.

Sammanfattning av enkätsvar – Borgafjällsområdet

Antal svar: 65

Majoriteten av respondenterna är mellan **41–65 år (60 %)**. Näst största gruppen är **66–80 år (18 %)**, följt av **26–40 år (17 %)**. **3 %** är 18–25 år och **2 %** är under 18 år. **0 %** är över 80 år.

De flesta är **fritidsboende (69 %)**. **23 %** är bofasta, **5 %** bor i närliggande ort och **3 %** är besökare.

80 % arbetar inte i området, medan **20 %** gör det.

Borgafjällsområdet idag

Beskriv Borgafjällsområdet med tre ord.

Vanliga ord är: vackert, lugnt, naturnära, mysigt, genuint, fridfullt, orört.

Flera nämner också ord som visar oro: exploateringstryck, sönderbyggt, för mycket hus, misskött.

Det finns även ord som visar på aktivitet: skidåkning, skoter, företagande, potential.

Vad i Borgafjällsområdet är du stolt över? Vad uppskattar du mest med området idag?

Många uppskattar naturen, lugnet och att området inte är överexploaterat. Det nämns ofta att Borgafjäll känns genuint och småskaligt, med närhet till fjäll, skidåkning, skoterleder, fiske och vandringsleder.

ICA-affären och lokala företag lyfts som viktiga för att byn ska fungera.

Samtidigt finns röster som vill se mer utveckling, t.ex. fler nedfarter, bättre hotell och fler aktiviteter för barnfamiljer.

Vilka platser i Borgafjällsområdet är dina favoritplatser i respektive kategorier? – Motivera varför.

• Naturmiljöer:

Platser som Klöverfjället, Borgahällan, Borgasjön, Korpådalen, Sannaren och Sutme nämns ofta. De beskrivs som viktiga för vandring, skidåkning, fiske och stillhet. Många vill att dessa områden ska förbli orörda, men det finns också önskemål om underhåll av leder, spångar och vindskydd för att göra naturen mer tillgänglig.

• Ordnat friluftsliv:

Här finns två tydliga perspektiv:

- En del tycker att ordnat friluftsliv är mindre viktigt och att naturen ska vara så orörd som möjligt.
- Andra uppskattar raststugor, vindskydd och grillplatser, särskilt för barnfamiljer och äldre.
Flera nämner att det finns för få sådana platser och att underhållet kan bli bättre.

• Byggda mötesplatser:

Hotell Borgafjäll, ICA och Johannas fjällbistro nämns som viktiga mötesplatser. Borgagården, som brann ner, lyfts ofta som en plats som saknas.

Många tycker att hotellet borde fungera bättre och bli en naturlig samlingspunkt.

En del föredrar spontana möten i naturen framför fler byggda platser, medan andra vill ha fler småskaliga mötesplatser som stärker gemenskapen.

Finns det andra platser som är viktiga för dig, i så fall vilka och på vilket sätt? Det kan vara både privat, arbetsmässigt, eller platser du anser är särskilt viktiga för Borgafjälls identitet.

ICA nämns som en central plats för byn. Hotellet och Borgagården lyfts som viktiga för identiteten.

Flera nämner fjällområden som Borgahällan, Avasjön och Klöverfjället som platser som måste bevaras.

Det finns också synpunkter om att undvika fler stora stugområden för att inte förstöra känslan av stillhet och natur.

Vad är dina synpunkter på trafiksituationen idag?

• Väg 1052

De flesta tycker att vägen fungerar men har brister. Vanliga synpunkter är att den är sliten på vissa sträckor, har farliga kurvor och att hastigheten borde sänkas genom byn.

Önskemål om gång- och cykelvägar återkommer. Några vill se fler mötesfickor och bättre underhåll vintertid.

• Lokalgator

Åsikterna varierar. Vissa tycker att lokalgatorna fungerar bra, andra klagar på potthål och dåligt underhåll, särskilt på Centrumvägen.

Det finns önskemål om bättre belysning, fler parkeringsplatser och säkrare gångvägar. Några nämner att vägarna är för smala och att skyfall har orsakat skador.

• Kollektivtrafik

Nästan alla tycker att kollektivtrafiken är otillräcklig. Det är svårt att resa till Borgafjäll utan bil, och befintliga bussförbindelser är få och dåligt anpassade till tåg och flyg.

Många vill ha fler turer, särskilt under högsäsong, och bättre samordning med långväga resor.

Några föreslår direktbussar från Sundsvall eller Umeå.

• Skotertrafik

Här är åsikterna starkt delade:

- Många tycker att skoterleder är viktiga för turism och byns liv.
 - Andra ser skotertrafiken som störande och vill begränsa den.
Problem som nämns är körning i förbudsområden, förstörda skidspår, buller och konflikter med skidåkning.
Flera föreslår tydligare regler, zoner för friåkning och hårdare kontroll.
-

Finns det platser som är otrygga/problematiska? I så fall vilka och varför?

De flesta upplever området som tryggt.

De problem som nämns handlar främst om trafiksäkerhet: höga hastigheter på väg 1052, brist på gångvägar och skotertrafik nära skidbackar. Några nämner oro för alkoholpåverkade förare vid högtider.

Borgafjällsområdet i framtiden – Drömbilden 2050

Bebyggelse, boendemiljö och vardagsliv

• Hur skulle bymiljön i området behöva utvecklas för att vara mer attraktiv? Vad kännetecknar en trivsamt plats att bo? Finns det typer av bostäder/boendemiljöer som saknas?

Många vill bevara småskaligheten och stoppa större exploatering. De tycker att byns charm ligger i det genuina och lugna.

En del ser behov av fler bostäder, hyreslägenheter, bättre hotell och service för att locka nya invånare och turister. Det finns också önskemål om gångvägar, lekplatser och en skola i byn.

Natur och friluftsliv

• Hur ska friluftsliv, naturområden och rekreation utvecklas? – Vad är viktigt att bevara, vad behöver utvecklas?

De flesta vill bevara naturen och undvika massturism.

Samtidigt finns önskemål om bättre underhåll av leder, fler vindskydd och utveckling av skidspår.

Några vill se fler aktiviteter som cykelleder och guidade turer, medan andra betonar att friluftslivet ska förbli enkelt och naturnära.

Service

• Vilka servicefunktioner behöver utvecklas och på vilket sätt? Finns det önskade servicefunktioner som saknas? (Skola, omsorg, handel, räddningstjänst med mer.)

Behov som nämns ofta är skola, äldreomsorg, större ICA, bensinstation och sjukvård vid högsäsong. En del respondenter vill dock hellre ha skolan i Risbäck.

Flera vill ha bättre sophantering, fler parkeringsplatser och stabilare mobiltäckning.

Det finns också önskemål om en idrottshall som kan användas för evenemang.

Kommunikationer och mobilitet, infrastruktur

• Hur vill du kunna ta dig till och runt i Borgafjällsområdet i framtiden? (kollektivtrafik, gång, cykel, bil, skoter mm.) Vad skulle den viktigaste förbättringen i trafiksituationen vara?

Många vill ha gång- och cykelvägar genom byn för ökad trygghet.

Det finns önskemål om bättre kollektivtrafik, reglerad skotertrafik och fler parkeringsplatser vid skidbackarna.

Några föreslår en lokal busslinje som går mellan olika delar av byn under högsäsong.

Näringsliv, arbete och besöksnäring

• Vilka nya arbetstillfällen eller näringar skulle göra störst skillnad för området? Hur ska turismen kunna utvecklas på ett hållbart sätt?

Turismen bör utvecklas hållbart. Förslag är ekoturism, guidning, lokal mat och hantverk.

Förutsättningar för rennäringen måste bestå.

Flera varnar för massturism och vill undvika att Borgafjäll blir som Åre eller Hemavan.

Det finns också idéer om fler aktiviteter året runt, som cykelleder, fisketurism och kulturarrangemang.

Mötesplatser och socialt liv

• Hur ska invånare och besökare mötas i framtiden? Aktiviteter/evenemang du vill se mer av? Viktiga mötesplatser att bevara och utveckla?

Höst- och julmarknad, sportlovsaktiviteter och fisketävlingar är populära och bör bevaras.

Många vill se fler småskaliga evenemang som stärker gemenskapen, t.ex. temadagar kring natur och kultur.

Dock inte stora festivaler eller jippon.

Slutligen –

Vilka värden får absolut inte gå förlorade i framtiden?

Naturen, lugnet, småskaligheten och bykänslan nämns som det viktigaste.

Flera uttrycker oro för att området ska byggas sönder och förlora sin unika karaktär.

Det finns också synpunkter om att bevara samevisten, kulturmiljöer och den samiska traditionen.

Övriga synpunkter

Här finns många olika synpunkter:

- **Bevarande:** Flertalet vill att Borgafjäll ska förbli genuint och småskaligt, och att kommunen säger nej till storskalig exploatering.
- **Miljö:** Många lyfter vikten av hållbar utveckling och att VA-systemet inte får överbelastas. Det nämns att utsläpp i små vattendrag är ett problem.
- **Klimatanpassning:** Några framför att framtida planer måste ta hänsyn till risker som skyfall, ras och brand.
- **Ekonomi:** Förslag om att exploatörer ska betala för nya vägar och VA, och att fastighetsskatten från fritidshus ska stanna i Borgafjäll.
- **Praktiska förbättringar:** Önskemål om fler tomter med större ytor, bättre sophantering, bekämpning av lupiner och snyggare centrala ytor.
- **Turism:** Förslag om att utveckla fisketurism, guideade turer och kulturinslag som visar samisk historia. Synpunkter om att området behöver marknadsföras bättre.
- **Dialog:** Flera vill att lokalbefolkningen ska få mer inflytande i planeringen och att kommunen fortsätter med dialog som denna enkät.

Sammanställning av dialogmöten med anledning av Fördjupad översiktsplan Borgafjäll 29 oktober

31 deltagare under två dialoger, kl. 14.00-16.00 samt 18.00-20.00. Av dessa deltagare var:

- 7 fritidsboende, 2 besökare och 22 fast boende.
- 8 företagare

Deltagarna delades in i 4 grupper på vardera möte (totalt 8 grupper) med ca 3-4 personer i varje grupp där följande frågor diskuterades. Nedan följer en sammanfattning av svaren.

1. Vad uppskattar du mest med Borgafjällsområdet idag?

Det som uppskattas mest är **lugnet, tryggheten och närheten till naturen**. Många lyfter fram att vägen slutar här, vilket skapar en känsla av avskildhet och att platsen inte är överexploaterad. Byakänslan, gemenskapen och den låga brottsligheten nämns också. Flera värderar att området är genuint, äkta och rent, samt att man kan vara ifred men ändå inte ensam. Fjällen, djurlivet, fiske och friluftsliv är centrala kvaliteter. Många uttrycker starkt att Borgafjäll *inte* ska bli som etablerade turistorter som Åre eller Hemavan.

2. Vilka platser är viktiga för dig – och varför?

Viktiga platser är framför allt natur- och friluftsområden som **Klöverfjället, Borgahällan, Korpådalen, vandringsleder, skidspår, jakt- och fiskeområden** samt Lapplandsleden. Platser med symbolvärde och lokal identitet nämns ofta: **Hotell Borgafjäll**, kapellet, affären och andra samlingsplatser. Många betonar vikten av funktionella platser som förskolan, dagligvaruhandeln och leder som ger tillgång till naturen.

3. Finns det platser som känns problematiska – vilka och varför?

De främsta problemen handlar om **hög hastighet på väg och skoter**, samt bristande respekt för privat mark. Skotertrafik inne i byn upplevs som störande och leder ibland till körning över tomter och planteringar.

Flera lyfter oro för **vatten- och avloppskapacitet**, sophantering och kommunikation mellan olika intressegrupper (t.ex. skoter- och skidklubbar).

Ökad exploatering ses som en risk som kan förvärra trafik, vattenförsörjning och naturpåverkan.

4. Hur skulle bostadsmiljön i Borgafjäll behöva utvecklas för att vara mer attraktiv?

Nästan alla grupper efterfrågar **fler hyreslägenheter** – både för ungdomar, äldre och fastboende. Det finns en önskan att slutföra redan påbörjade projekt innan nya detaljplaner öppnas.

Önskemål finns också om **rörigare områden ska struktureras upp**, bättre variation i bostadstyper (radhus, lägenheter, fritidshus) och att nya boenden inte placeras för nära bofasta. Flera vill ha en tydligare **centrumkärna**, samt boende för säsongspersonal.

5. Vilken service, mötesplatser och näringar behövs för ett levande Borgafjäll året runt?

Ett återkommande behov är **sjukvård** i någon form (distriktssköterska, provtagning) samt **taxi** och bättre kollektivtrafik. Många önskar fler verksamheter som håller **öppet året runt**, exempelvis restauranger, hotell och butik.

Önskemål finns om **idrottshall/multihall, gym, kontorshotell**, bättre kommunal närvaro och förbättrad basservice som bensinmack, verkstad och apotek.

Flera vill stärka ungdomars möjligheter, t.ex. genom **ungdomsgård eller aktiviteter**.

6. Vad är viktigast att bevara och utveckla i naturen, friluftslivet och besöksnäringen?

En central önskan är att **inte överexploatera** området. Många värnar om vildmarken, tystnaden, kulturarvet och de orörda delarna av naturen.

Önskemål finns om att **underhålla leder**, förbättra skyltning, öka tillgängligheten till fiske och bevara jaktområden för boende.

Samtidigt finns tankar om tillägg, exempelvis **snökanoner, sittlift, samlingsplats med information och toalett**, samt bättre info till besökare och säsongarbetare.

Det framkommer också kritik mot fritidshusturism som anses "ta mer än den ger". Många efterfrågar balans mellan turism och lokal livskvalitet.

7. Hur vill du att man tar sig till och runt i Borgafjäll i framtiden?

Det finns en stark efterfrågan av **förbättrad kollektivtrafik**, både buss och samordning med flyg och tåg. Många efterfrågar **taxi**, som saknas idag.

Gång- och cykelvägar mellan bydelarna är ett vanligt önskemål, liksom bättre belysning. Flera vill ha tydligare skoterskytning och planering, samt vissa nya leder.

Opinionsskillnad finns kring om Borgafjäll och Avasjö ska byggas ihop – fastboende är ofta emot, turistföretagare mer positiva.

Några efterlyser förbättrade vägar, exempelvis asfaltering över Brännåker.

8. Vilka värden får absolut inte gå förlorade när Borgafjäll utvecklas?

Det starkaste budskapet är att **lugnet, tystnaden, naturen och bykänslan** måste bevaras.

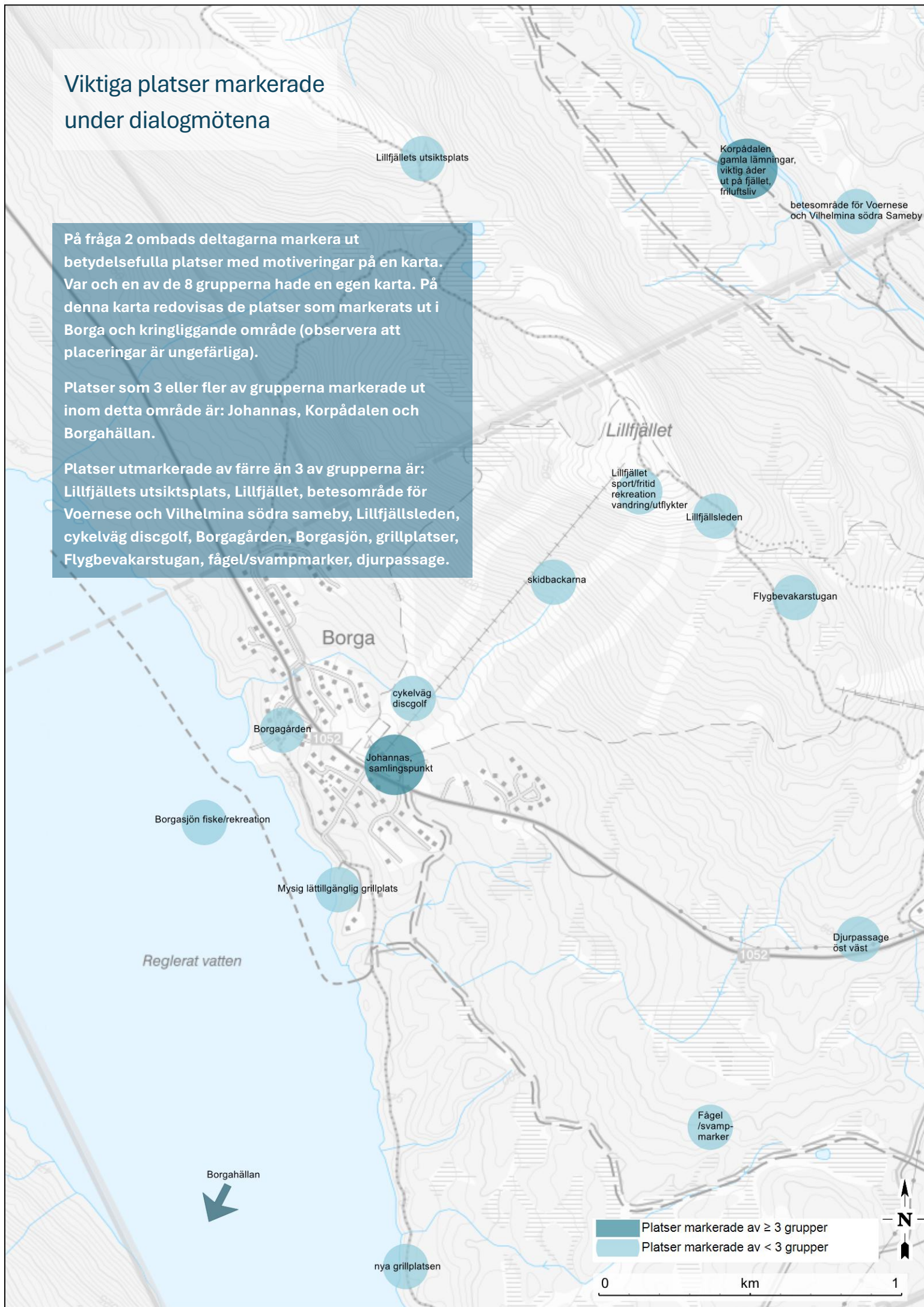
Många betonar att Borgafjäll inte får bli en kopia av andra fjällorter och att det genuina, småskaliga och enkla är områdets själ. Andra viktiga värden är **kapellet, rena vattendrag, samisk kultur och renskötsel**, samt tillgången till fjällmiljö och fiske. Det uttrycks också oro för exploatering – vissa ifrågasätter om exploatering alltid är lika med utveckling och lyfter vikten av varsamhet.

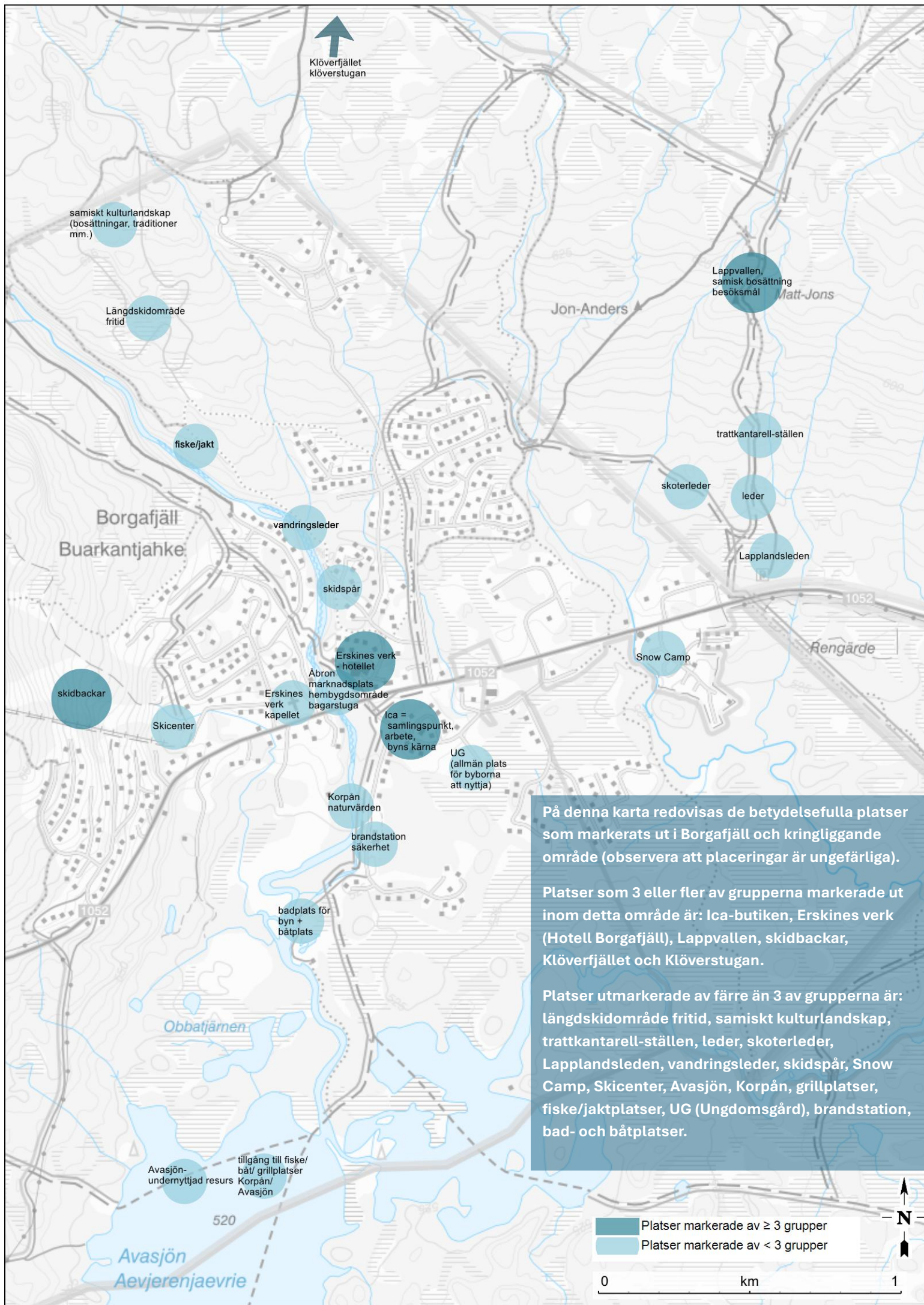
Viktiga platser markerade under dialogmötena

På fråga 2 ombads deltagarna markera ut betydelsefulla platser med motiveringar på en karta. Var och en av de 8 grupperna hade en egen karta. På denna karta redovisas de platser som markerats ut i Borga och kringliggande område (observera att placeringar är ungefärliga).

Platser som 3 eller fler av grupperna markerade ut inom detta område är: Johannas, Korpådalen och Borgahällan.

Platser utmarkerade av färre än 3 av grupperna är: Lillfjällets utsiktsplats, Lillfjället, betesområde för Voernese och Vilhelmina södra sameby, Lillfjällsleden, cykelväg discgolf, Borgagården, Borgasjön, grillplatser, Flygbevakarstugan, fågel/svampmarker, djurpassage.

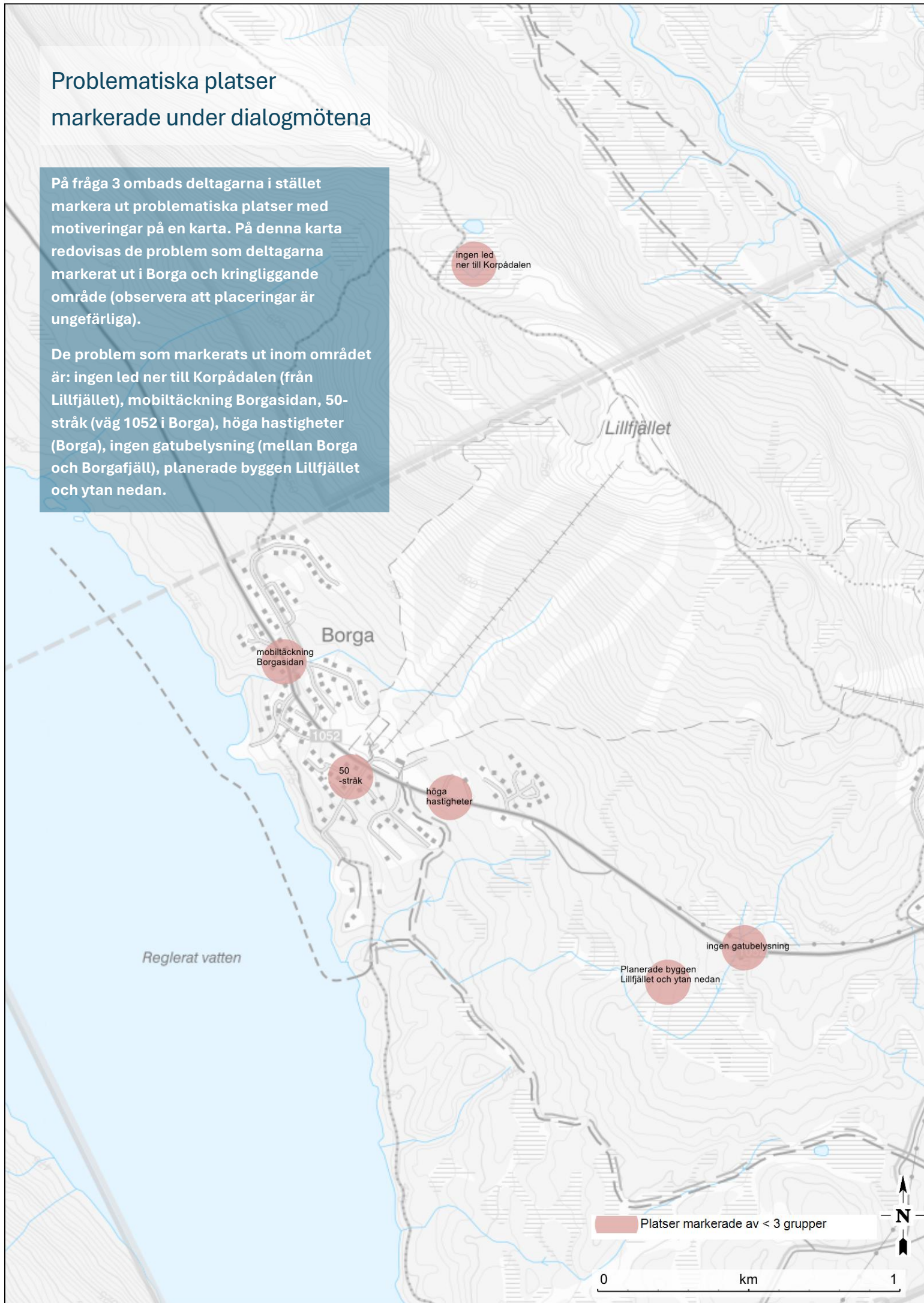

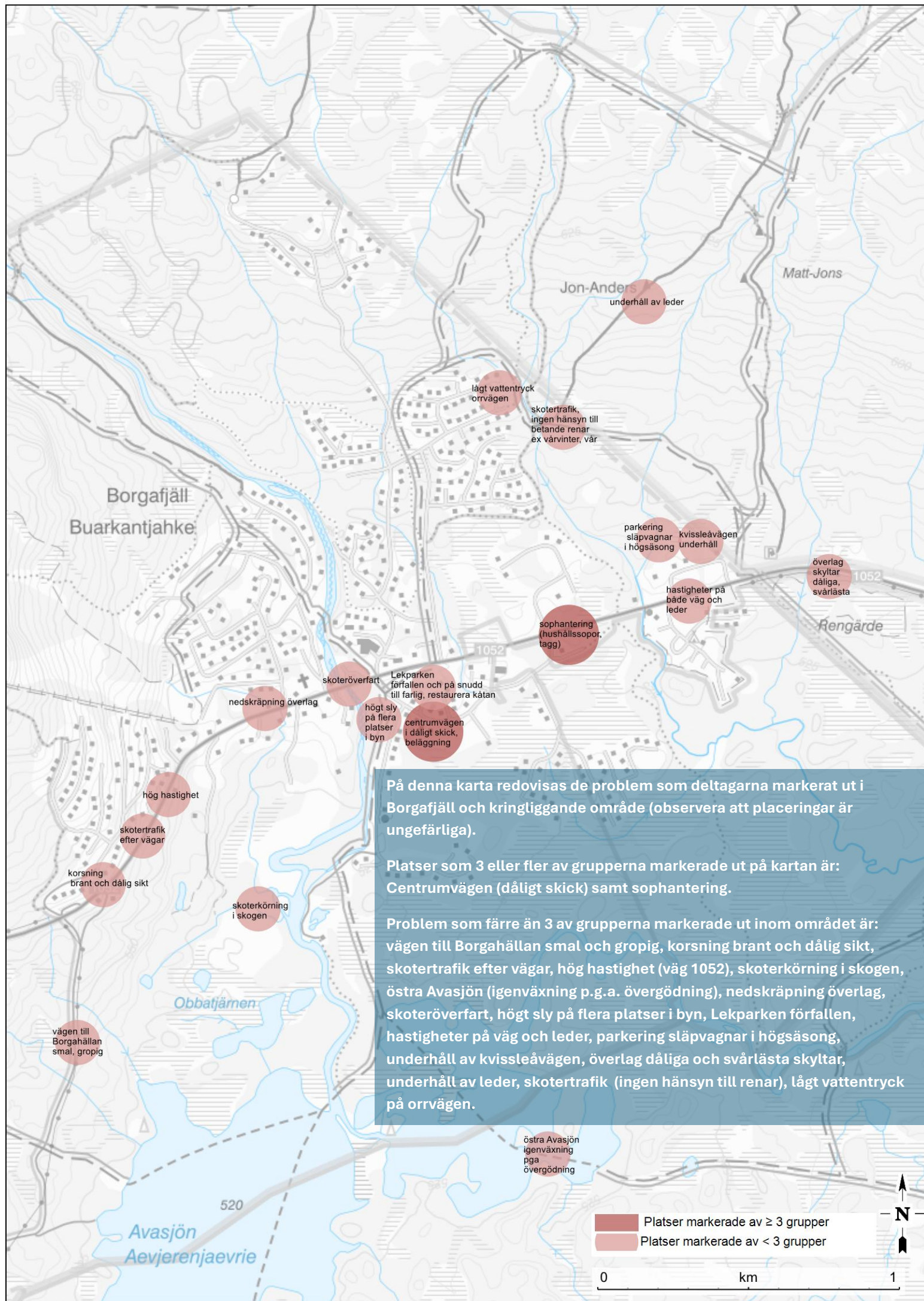

Problematiska platser markerade under dialogmötena

På fråga 3 ombads deltagarna i stället markera ut problematiska platser med motiveringar på en karta. På denna karta redovisas de problem som deltagarna markerat ut i Borga och kringliggande område (observera att placeringar är ungefärliga).

De problem som markerats ut inom området är: ingen led ner till Korpådalen (från Lillfjället), mobiltäckning Borgasidan, 50-stråk (väg 1052 i Borga), höga hastigheter (Borga), ingen gatubelysning (mellan Borga och Borgafjäll), planerade byggen Lillfjället och ytan nedan.

På denna karta redovisas de problem som deltagarna markerat ut i Borgafjäll och kringliggande område (observera att placeringar är ungefärliga).

Platser som 3 eller fler av grupperna markerade ut på kartan är: Centrumvägen (dåligt skick) samt sophantering.

Problem som färre än 3 av grupperna markerade ut inom området är: vägen till Borgahällan smal och gropig, korsning brant och dålig sikt, skotertrafik efter vägar, hög hastighet (väg 1052), skoterkörning i skogen, östra Avasjön (igenväxning p.g.a. övergödning), nedskräpning överlag, skoteröverfart, högt sly på flera platser i byn, Lekparken förfallen, hastigheter på väg och leder, parkering släpvagnar i högsäsong, underhåll av kvissleåvägen, överlag dåliga och svårästa skyltar, underhåll av leder, skotertrafik (ingen hänsyn till renar), lågt vattentryck på orrvägen.